

Η επιλογή των ασκήσεων είναι από το βιβλίο του Β.Παπαδάκη «Μαθηματικά Β' Λυκείου – Προσανατολισμός Θετικών Σπουδών» και το βιβλίο του Γ.Μαυρίδη «Μαθηματικά Β' Λυκείου – Προσανατολισμός Θετικών Σπουδών»

<https://youtu.be/0VQGWcxKHdU?si=r6b62hdbzBG3vcvm>

<https://youtu.be/I9GSPA10Pdc?si=-gSJqRi9O3dzxwEc>

Εξίσωση Κύκλου

Ορισμός (Κύκλου)

Έστω ένα σημείο K και ένας θετικός αριθμός ρ . Ονομάζεται **κύκλος** με **κέντρο** το σημείο K και **ακτίνα** ρ ο γεωμετρικός τόπος των σημείων M του επιπέδου για τα οποία ισχύει $(MK) = \rho$.

Ο κύκλος (c) με κέντρο το σημείο $O(0,0)$ και ακτίνα ρ έχει εξίσωση

$$x^2 + y^2 = \rho^2 .$$

- Ο κύκλος με κέντρο $O(0,0)$ και ακτίνα $\rho=1$, δηλαδή ο κύκλος με εξίσωση $x^2 + y^2 = 1$ ονομάζεται **μοναδιαίος κύκλος**.

Ο κύκλος (c) με κέντρο το σημείο $K(x_0, y_0)$ και ακτίνα ρ έχει εξίσωση

$$(x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 = \rho^2 .$$

Κάθε κύκλος έχει εξίσωση της μορφής

$$x^2 + y^2 + Ax + By + \Gamma = 0 \quad \text{με} \quad A^2 + B^2 - 4\Gamma > 0 .$$

και αντιστρόφως κάθε εξίσωση της παραπάνω μορφής παριστάνει κύκλο.

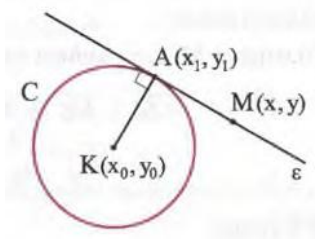
Εφαπτομένη Κύκλου

Η εφαπτομένη (ε) του κύκλου $c: x^2 + y^2 = \rho^2$ στο σημείο του $A(x_1, y_1)$ έχει εξίσωση

$$xx_1 + yy_1 = \rho^2 .$$

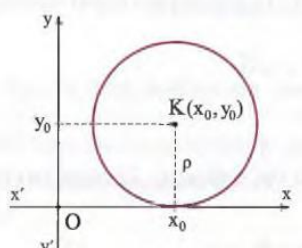
Αν ο κύκλος έχει κέντρο το σημείο $K(x_0, y_0)$ δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον προηγούμενο τύπο (ο αντίστοιχος τύπος είναι : $(x - x_0) \cdot (x - x_1) + (y - y_0) \cdot (y - y_1) = \rho^2$). Σε αυτή την περίπτωση αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα σαν άσκηση ευθείας παίρνοντας υπόψη ότι :

$$KA \perp \varepsilon \text{ και } d(K, \varepsilon) = \rho .$$

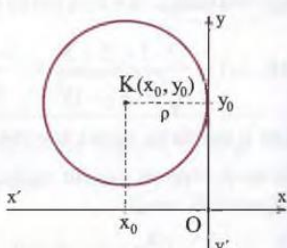

Κύκλος που εφάπτεται στον άξονα $x'x$ ή στον άξονα $y'y$

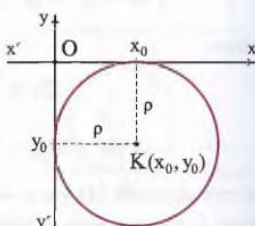
- Ένας κύκλος με κέντρο $K(x_0, y_0)$ και ακτίνα ρ εφάπτεται στον άξονα $x'x$, αν και μόνο αν ισχύει:
 $\rho = |y_0|$

- Ένας κύκλος με κέντρο $K(x_0, y_0)$ και ακτίνα ρ εφάπτεται στον άξονα $y'y$, αν και μόνο αν ισχύει:
 $\rho = |x_0|$

- Ένας κύκλος με κέντρο $K(x_0, y_0)$ και ακτίνα ρ εφάπτεται και στους δύο άξονες $x'x$ και $y'y$, αν και μόνο αν ισχύει:
 $\rho = |x_0| = |y_0|$

Σχετική θέση σημείου και κύκλου

Συγκρίνουμε την απόσταση του σημείου από το κέντρο του κύκλου με την ακτίνα.

Σχετική θέση ευθείας και κύκλου

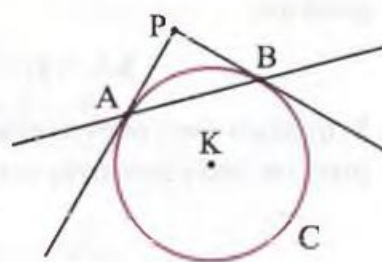
Συγκρίνουμε την απόσταση του κέντρου από την ευθεία με την ακτίνα.

Σχετική θέση δύο κύκλων

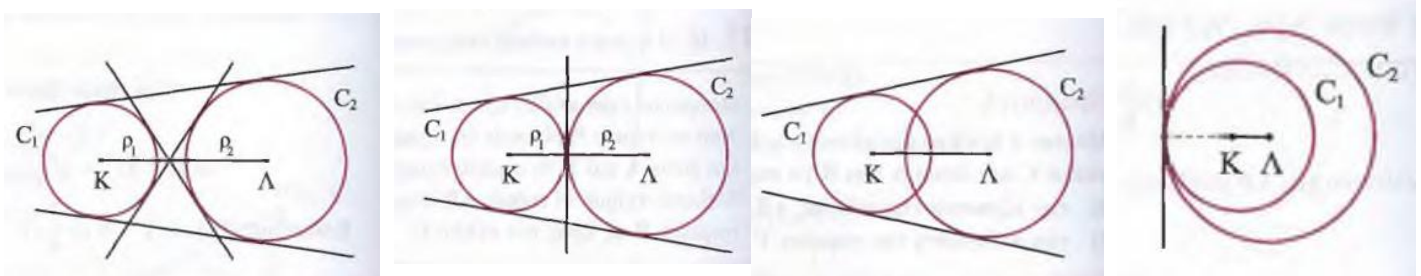
Συγκρίνουμε την απόσταση των δύο κέντρων με το άθροισμα και το απόλυτο της διαφοράς των ακτινών.

Πολική ευθεία

Θεωρούμε έναν κύκλο C και ένα σημείο P εκτός αυτού. Από το σημείο P φέρουμε τις εφαπτομένες στον κύκλο C και έστω A και B τα σημεία επαφής, όπως φαίνεται στο διπλανό σχήμα. Η ευθεία AB λέγεται **πολική ευθεία** του σημείου P ως προς τον κύκλο C .

Κοινές εφαπτόμενες δύο κύκλων

8	<p>Δίνεται ο κύκλος $C: x^2 + y^2 = 25$. Να βρείτε:</p> <p>α) την εξίσωση της εφαπτομένης του κύκλου C στο σημείο του $A(-4, 3)$,</p> <p>β) τις εξισώσεις των εφαπτομένων του κύκλου C που είναι κάθετες στην ευθεία:</p> $\zeta: 4x - 3y + 2017 = 0$ <p>γ) τις εξισώσεις των εφαπτομένων του κύκλου C που διέρχονται από το σημείο $P(5, 10)$.</p>
9	<p>Δίνεται ο κύκλος:</p> $C: (x + 1)^2 + (y - 2)^2 = 25$ <p>Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτομένων του κύκλου C στα σημεία του:</p> <p>α) $A(3, -1)$ β) $B(4, 2)$ γ) $\Gamma(-1, 7)$</p>
10	<p>Δίνεται ο κύκλος $C: (x - 2)^2 + (y - 1)^2 = 20$. Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτομένων του κύκλου C που είναι κάθετες στην ευθεία:</p> $\zeta: 3x - 6y - 2017 = 0$
11	<p>Δίνεται ο κύκλος $C: (x - 4)^2 + (y + 2)^2 = 25$ και το σημείο $P(9, 8)$.</p> <p>α) Να αποδείξετε ότι το P είναι εξωτερικό σημείο του κύκλου C.</p> <p>β) Να βρείτε τις εφαπτομένες του κύκλου C που διέρχονται από το σημείο P.</p>
12	<p>Δίνεται ο κύκλος $C: x^2 + y^2 = 15$. Από το σημείο $P(3, 4)$ φέρουμε τις εφαπτομένες στον κύκλο C και έστω A και B τα σημεία επαφής. Να βρείτε:</p> <p>α) την εξίσωση της ευθείας AB,</p> <p>β) την απόσταση του σημείου P από την ευθεία AB.</p>
13	<p>Δίνονται οι κύκλοι $C_1: x^2 + y^2 = 25$ και $C_2: (x - 3)^2 + (y - 6)^2 = 4$.</p> <p>α) Να αποδείξετε ότι οι κύκλοι C_1 και C_2 τέμνονται.</p> <p>β) Να βρείτε τις κοινές εφαπτομένες των κύκλων C_1 και C_2.</p>
14	<p>Δίνεται ο κύκλος $C_1: x^2 + y^2 = 5$ και η εφαπτομένη ε του C_1 στο σημείο του $A(1, 2)$. Θεωρούμε επίσης κύκλο C_2, ο οποίος εφάπτεται εξωτερικά στον C_1 στο σημείο $B(1, -2)$ και στην ευθεία ε στο σημείο Γ. Να βρείτε:</p> <p>α) την εξίσωση του κύκλου C_2,</p> <p>β) τις κοινές εφαπτομένες των κύκλων C_1 και C_2.</p>
15	<p>11.17 Δίνεται η εξίσωση:</p> $x^2 + y^2 - 6x + 2y - 10 = 0 \quad (1)$ <p>Να αποδείξετε ότι:</p> <p>α) η εξίσωση (1) παριστάνει κύκλο C, του οποίου να βρείτε το κέντρο και την ακτίνα,</p> <p>β) τα μέσα των χορδών του κύκλου C, οι οποίες έχουν ένα άκρο τους το σημείο $A(1, 3)$ του C, ανήκουν σε έναν άλλο κύκλο, του οποίου να βρείτε την εξίσωση.</p>
16	<p>Δίνεται ο κύκλος $C_1: (x + 1)^2 + (y - 2)^2 = 9$.</p> <p>α) Να βρείτε τη μέγιστη απόσταση που μπορούν να απέχουν δύο σημεία του κύκλου C_1.</p> <p>β) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη απόσταση που απέχει το σημείο $A(3, 5)$ από ένα σημείο του κύκλου C_1.</p> <p>γ) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη απόσταση που απέχει ένα σημείο του C_1 από την ευθεία $\varepsilon: 4x - 3y - 10 = 0$.</p> <p>δ) Δίνεται ο κύκλος $C_2: (x - 5)^2 + (y + 6)^2 = 4$.</p> <p>i) Να αποδείξετε ότι καθένας από τους κύκλους C_1 και C_2 είναι εξωτερικός του άλλου.</p> <p>ii) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη απόσταση ενός σημείου του C_1 από ένα σημείο του C_2.</p>
17	<p>Δίνεται τρίγωνο $\Pi\rho\sigma$ με $\Pi(-3, 1)$, $\rho(5, 5)$ και $\sigma(2, -4)$. Να βρείτε την εξίσωση του περιγεγραμμένου κύκλου του τριγώνου $\Pi\rho\sigma$.</p>